Ч. 338 (13.883). Львів, неділя 16. грудня 1934

Poсztowa opłatę opłacono ryczałtem. РІК LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячне 5·50 зол.
Чвертьрічне 15·00 „
Піврічне 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леїв, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

За територіяльну автономію.

ПРОМОВА ГОЛОВИ УКРАЇНСЬКОГО СЕНАТСЬКОГО КЛЮБУ СЕНАТОРА Д-РА АНТОНА ГОРБАЧЕВСЬКОГО НА ЗАСІДАННІ КОНСТИТУЦІЙНОЇ КОМІСІЇ СЕНАТУ ДНЯ 13. ГРУДНЯ Ц. Р. У ЧАСІ ГЕНЕРАЛЬНОЇ ДИСКУСІЇ НАД ЗМІНОЮ КОНСТИТУЦІЇ.

Виходячи з заложення, що кожний нарід творить самостійний, суцільний организм і що тому повинен рішати сам про себе, сам для себе творити права й укладати конституцію, тобто основний закон, який нормував би ціле життя — ми вимагаємо тих прав і для українського народу.

По світовій війні український нарід воскресив був власне свою незалежну державу і таким чином здійснив своє право на самоозначення. В обороні своєї незалежности український нарід зложив на вівтарі своєї Батьківщини жертви крови і посвяти, але в боротьбі за власне державне буття не встоявся супроти переможних сил сусідніх держав, а між ними і сил Річипосполитої Польської. Таким чином у границях польської держави найшлося несповна 7 міліонів українського населення, що замешкують суцільною масою українську національну територію, яка побільшила простір польської держави майже на 137.000 квадр. кільометрів.

Український нарід, як органічна цілість свідома свого призначення і своїх прав, що заселює понад одну третину території польської держави і творить понад одну пяту частину її населення — не зрікаючися права на свою незалежність — вважає не тільки своїм правом, але й своїм обовязком супроти теперішніх і майбутніх поколінь змагати до того, щоби здобути в конституції Польської Річипосполитої основні права, які при теперішній дійсности запевнили би всесторонній розвиток тієї частини українського народу. Дотеперішні практики польської держави, стосовані до нашого народу, що живе в межах польської Річипосполитої, свідчать про консеквентне заперечування українському народові права на вільний розвиток.

Така політика польської держави супроти українського народу є суперечна з міжнародніми договорами, а навіть із польськими законами, які попереджували остаточну апробату інкорпорації українських земель до польської держави, що її рішила Рада Амбасадорів у Парижі дня 14. березня 1923. р. Згідно з духом тих правних актів польська держава обовязава трактувати український нарід в обсязі своїх границь як своєрідний организм, управнений до власних устроєвих форм. Одначе до нинішнього дня не введено в життя заґарантованої нам законом з дня 26. вересня 1922. р. територіяльної автономії, а політичні зарядження польської влади з останніх часів роблять враження, що прямується до того, щоби наше політичне, культурне і господарське життя, яке нарід розвиває своїми власними силами, довести до остаточної ліквідації.

Український нарід відсунений від державної адміністрації, від самоврядування, позбавлений власного шкільництва і спроможности розвивати науку у власних високих школах, позбавлений належного впливу в законодатних палатах, поставили поза скобки публичного життя. Він не є ані його підметом ані предметом. Відповідальність за наслідки такого трактування нашого народу паде на польську державу. Проєктована зміна конституційного закону польської держави не лише не прямує до усунення цих анормальних відносин, але, зовсім навпаки, змагає до дальшого вкорочування природних прав українського народу, заґарантованих і дотеперішніми законами польської держави і її міжнародніми зобовязанями.

У такій ситуації Український Сенатський Клюб уважає за свій обовязок від цілої Української Парляментарної Репрезентації в польських законодатних палатах і від цілого репрезентованого нею українського народу вложити таку заяву:

Поминаючи форму проведення конституції в соймі, проголошуємо врочистий протест проти тез конституції польської держави, які прямують до дальшого вкорочення прав українського народу в польській державі і домагаємося уможливити українському народові свобідний, самостійний розвиток. У тій цілі Український Сенатський Клюб зголосить внесення, щоби влучити до конституційного закону польської держави постанови, які признають для земель, заселених у більшости українським народом, територіяльну автономію з краєвим соймом, урядом, адміністрацією, судівництвом, шкільництвом, скарбом і територіяльною збройною силою. Границі й устрій тієї автономної територіяльної одиниці означить окремий закон, що буде творити інтеґральну частину конституції польської держави.

Кого арештували большевики на Україні.

У київських „Вістях" з 11. грудня находимо на другій стороні на видному місці таку вимовну замітку:

У НАРОДНЬОМУ КОМІСАРІЯТІ ВНУТРІШНІХ СПРАВ СОЮЗУ РСР.

Справи заарештованих останнім часом білогвардійців по обвинуваченню у підготовці терористичних актів проти працівників радянської влади:

По Українській Соціялістичній Радянській Республиці:

1) Крушельницького А. В.; 2) Бачинського Ю. А.; 3) Крушельницького І. А.; 4) Крушельницького Т. А.; 5) Сказинського Р. Ф.; 6) Лебединця М. М.; 7) Шевченка Р. І.; 8) Карабута А. Ю.; 9) Сідорова П. І.; 10) Мисика В. А.; 11) Левицького В. І.; 12) Скрипи-Козловської А. І.; 13) Косинки-Стрілець Г. М.; 14) Фальківського Д. Н.; 15) Оксамита М. Г.; 16) Щербина А. Г.; 17) Терещенка І. П.; 18) Буревого К. С.; 19) Ковальова Л. В.; 20)) Гельмера-Ділушок П. Ф.; 21) Влизька А. Т.; 22) Дмітрієва Є. К.; 23) Богдановича А. А.; 24) Бутузова П. І.;25) Бутузова І. М.; 26) Пятниці В. А.; 27) Блаченка Я. П.; 28) Ступіна Г. К.; 29) Полевого Д. І.; 30) Хоптяра І. А.; 31) Борецького П. Н.; 32) Лукіянова-Светозарова Л. І.; 33) Півненка К. І.; 34) Проценка Г. Н.; 35) Матьяша С. Я.; 36) Лященка А. К.; 37) Фініцького А. І. — передані 10. XII 1934 р. на розгляд військової колеґії Найвищого Суду Союзу РСР.

Під цією заміткою поміщена отся нотатка:

ХРОНІКА.

За клопотанням народнього комісаріяту внутрішніх справ СРСР слідство у справі про вбивство т. Кірова продовжено президією ЦВК Союзу РСР до 20. грудня 1934 року.

*

ПРИСУД СМЕРТИ НА 29 УКРАЇНЦІВ?

З Варшави прийшли в останній хвилині вісти, що головний совітський военний трибунал розглядав на виїздній сесії в Києві справу вичислених вгорі 37 громадян Польщі й України, обвинувачених в організації терористичних актів проти совітського уряду. Зпоміж 37 обвинувачених **засудили на смерть і розстріляли 29 ос.** У тому числі мають бути м. і. **проф. Антін Крушельницький та оба його сини Іван і Тарас,** далі **Юліян Бачинський,** б. директор радіостації в Харкові **Левко Ковалів,** старшина червоної армії **Лебединець, проф. Щербина,** письменник **Терещенко,** б. старшина УСС **Петро Ділушок** і інші, що поголовно належали до комуністичної партії. Потвердження цієї останньої вістки ще не маємо.

*

ЗМІНИ В КРИМІНАЛЬНОМУ КОДЕКСІ УСРР.

У „Вістях" з попереднього дня (10. XII.) находимо таку постанову Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету про внесення зміни до кримінально-процесуального кодексу УСРР:

I. Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет постановляє: доповнити кримінально-процесуальний кодекс УСРР (З. З. УСРР 1927 р. № 36-38, ст. 168) статтями 113^1, 225^1, 238^1, 315^1 в такій редакції:

113^1. Слідство в справах про терористичні організації й терористичні акти проти працівників радянської влади слід закінчити у речинець не більший 10 днів.

225^1. Винувальний висновок у справах про терористичні організації і терористичні акти проти працівників радянської влади слід вручати винуваченому за одну добу до розгляду справи в суді.

238^1. Справи про терористичні організації і терористичні акти проти працівників радянської влади слід слухати без участи сторін.

315^1. Касаційне оскарження вироків, як і подача клопотань про помилування в справах про терористичні організації і терористичні акти проти працівників радянської влади, не припускається. Вирок до вищої міри покарання в цих справах виконувати негайно по ухваленні вироку.

II. Цю постанову видається на виконання постанови Центрального Виконавчого Комітету СРСР з 1. грудня 1934 р. „Про внесення змін до чинних кримінально-процесуальних кодексів союзних республік".

Голова Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету
Г. Петровський.

Секретар Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету
Ю. Войцехівський

Київ, 9. грудня 1934 р.

Проект нової конституції у вогні критики.

У сенатській конституційній комісії переведено вчора дискусію над новим проектом конституції, чи радше над змінами до тез, прийнятих соймом у січні ц. р., які реферував сен. Ростворовський (про що була у нас позавчора мова у статті посла Ст. Барана).

Представник Людового Клюбу, б. „визволенець", сен. Возніцький різко звернув увагу, що в Польщі „сірого чоловіка позбавили всього, що йому обіцяли ще підчас визвольницьких боїв. Його свобода обмежена, обмежено контролю діяльности властей парляментом, підважено незалежність судівництва, обмежено судову контролю. Діяльність адміністраційної влади щораз більше поширюється, отже можливі й надужиття. Тимчасом адміністраційного судівництва не розбудовується вділ і громадянин, не бачучи можливости боронитися перед евентуальними кривдами адміністрації, почне шукати протекції або помагати собі хабарями..." Сен. Возніцький заповів, що буде настоювати на відкинення конституційного проекту в цілості.

В імені ППС промовляла сен. Клушинська, яка жалілася, що „сили, які діють нині в державі, намагаються прикроїти конституцію до своїх потреб. У теперішній програмі згубилася засаднича підстава, а саме, що зверхня влада Річипосполитої належить до народу, а на першому пляні виступає президент з величезною владою. Не віддає це доброї прислуги президентові, тому, що це не він буде правити, а бюрократія. Референт заявив, що піраміда мусить мати шпиль. Твердю, що передовсім піраміда мусить мати підставу, а чи матиме шпиль, чи буде зрізана, це справа дискусії". Знову представник ендеції сен. Ґломбінський мотивував зимішню апатію польського громадянства тим, що „де не шанують конституції, де обходять, або нарушують право, байдужим стає, яка є конституція..." „Навіть королі потребують контрасиґнати своїх актів. Можливо, що президент буде виконувати свої функції довше ніж 7 літ, після чого той володар з божої ласки вернеться як звичайний рядовик до щоденної праці. За якийсь час намножиться тих суверенів, а кожний з них нестиме відповідальність за зовсім інший політичний напрямок. Такої системи ніде нема. Президент має право виповісти війну: якщо вона скінчиться щасливо, то добре, але коли нещасливо, то залишиться тільки його відповідальність перед Богом і історією, а шкоди ніхто не направить..."

Останнім промовляв представник Українського Клюбу сен. А. Горбачевський. Його заяву подаємо окремо на першій сторінці, — крім того до неї ще вернемося, з уваги на її засадничий характер.

Із Клюбу ББ ніхто голосу не забирав, чим Клюб той підкреслив своє солідарне становище з поглядами референта. Тому після названих промовців польської та української опозиції до голосу прийшли запрошені фахівці, професори конституційного чи державного права.

Перший промовляв проф. Станислав Старжинський з Кракова. Його виступ викликав тим більшу сензацію, що він заявив себе безпартійним, а проте новий проект ББ гостро скритикував. Сувереном держави признав він нарід, — держава, це лише форма. Тому найрізкіше виступив проф. Старжинський проти суверенности президента. Дивується запропонованій єрархії державних органів. До єрархії не належить ані сойм, ані сенат, ані суд. Впорядкування такої єрархії під зверхністю президента вказувало би на те, що президент має приказуючу владу супроти сойму, сенату і суду. Тимчасом він має владу порядкову. Промовець критикує засаду загального голосування на президента. Радить реактивувати Раду Оборони Держави з 1920 р., а не давати президентові виключного права виповідати війну. Не погоджується з обмеженням контрасиґнатури міністрів. Право президентського вета йде задалеко. Треба вставити застереження, що закон стає важним тільки після згоди обох законодатних палат. Не розуміє теж промовець, чому обмежується сесію сойму до 4-ох місяців річно. На оклик п. Цара, що практика доказала, що той час вистарчаючий, — промовець звернув увагу, що нині в комісіях перебичовують законопроекти зі шкодою для їх мерітум. Так само промовець вважає невідповідною реформу державного трибуналу, який є установою з політичним значінням, себто судейський чинник повинен там бути обмежений. Промовець висловлює жаль, що ввійшло в звичай легковажити шабльоновими фразами особисті права і права населення. Сильна держава, це не є велика скількість приказів та суворість розпорядків, лише їх доцільність, слушність і згідність з поняттями етики та громадською моралю.

Три дні на Буковині.

Враження з дороги та побуту у Чернівцях.

До тієї прогульки не мав я щастя. Виїзд був заповіджений на 6. ц. м., я зголосився третього, але шестого у південь ще не знав, чи їду, хоч узяв гроші в Редакції на дорогу та з пятнацять разів промовляв у телефон до „Франкополю" і поодиноких його урядовців. Врешті-решт „Франкополь" списався: за шестим побутом у його бюрі я дістав „карту участи" з перечеркненим прізвищем якогось Лєа Фрайдіґа, який мабуть захворів — і заплативши замість оголошених на афішах 20 золотих 26.50 — менше-більше міг мати надію, що якщо не буде наглого землетрусу, зірвання дипльоматичних зносин чи інших перешкод, так я побачу Румунію.

А бачити цю країну кортіло мене здавна. Д-р Сімович, „Час", що приходив до редакції, вічні нарікання адміністратора на черновецьких кольпортерів, недавній побут румунської орхестри у Львові, що не мала щастя і через дощ не грала — все це манило мене чарами закордону, екзотики й небаченого. І ось маючи карту участи в кишені та значок прогульки у кляпі блюзи — я обіцяв собі, що від головного двірця у Львові, цілу дорогу, матиму відчинені очі й нап'нуті вуха, що Румунію мушу намотати собі на вус та награти на душу, як на грамофонову плиту, просто тому, щоб моїм львівським друзям та читачам „Діла" оповісти про неї багато-багато. Зокрема присягнув я собі, що на кліші спогадів відфотографую як можна найточніше українське життя на Буковині й у Чернівцях, відвідаю в тій столиці Ольгу Кобилянську, всі установи й могилу Федьковича, словом — я мав плянів більше ніж грошей і тремтів від нетерплячки, як молода перед шлюбом: перший раз! У Румунії! На Буковині!

ПОЇЗД. — ІРЦЯ. — „КУМА ФІФІ".

Вибачаю фатальному „Франкополеві" всі до виїзду, підчас їзди й на повороті неприємності за одне: за 72 число у вагоні Б. Коли я найшов те число, що було на моїй карті участи, на ньому справді ніхто не сидів і не було нічийого пакунку. В тім випадку „Франкополь" перездогонив наші концерти, коли звичайно над одним кріслом стає двоє і троє людей з білетами, що мають число крісла. Я міг з полекшою кинути свою валізу на полицю (важка була!), завісити плащ на гачок та викинути зі себе атмосферу Львова і праці в редакції. Ідемо!...

Год. 1.05 вночі. В купе крім мене їде двох студентів, один грубий і нервовий, другий із зовсім непольським носом, якийсь поважний добродій (як потім виявилося — дезертир з румунської армії, що має маму в Румунії і їхав туди зі страхом), старша пані семітського вигляду, така сама панночка, що їхала на студії до Черновець і від Львова почала позіхати, врешті одна міщанка і панна Ірця. Обі останні — українки: міщанка їхала до свого чоловіка, що служив у 5 реґіменті (3 комп. граніцерів) румунської армії, а панну Ірцю покищо залишім на боці, хоч вона стала віссю зацікавлення цілого переділу. Переділ, як бачите, символічний і заступлені в ньому всі меншини і більшини.

За вікнами не було чого оглядати й ми мусіли дивитись одне на одного. Панна Ірця тягнула всі очі до себе. Маленьке личко, чорні очі, маціньки губки і зуби, як у миші. Сміх і мова — дитини. Пізна година плила оливою по жилах. Студент з непольським носом (недурно Фелікс Йолес) пояснював нам румунську мову і звички, манив душу зявами дешевого вина, тютюну й помаранч. Обі пані (семітки) слухали, потім почали кліпати очима (одна, як згадано, зівала зразу) і врешті стали подібні до сплячих королівен: кивали головами як коні пів години, а тоді загорнулись у плащі й захропіли, одна альтом, друга — низьким баритоном.

— Бачите, панове, ми нецікаві! — сказав хтось з нас.

Сивий пан махнув байдуже рукою. Нас цікавила панна Ірця, бо з нею склалася пригода: міщанка, що їхала до чоловіка (3 комп. граніцерів!) вийшла кудись і панна Ірця, що говорила ввесь час з нею, залишилася сама. Вона сиділа праворуч мене (між нею і мною пан дезертир) тихо, з перонівкою в руці, у плащику з футром, в шапочці, з похиленою головою. Волосся побурхане злетіло їй на чоло. Міщанка не верталась й не верталась. Нараз дивлюся: панні Ірці по личку сльозина горошком кіть!, друга кіть! — Ов? „Що вам панно Ірцю? Цо пані ест?" Нема відповіди, тільки сльози одна за одною, намистом.

Ми опустили руки. Сплячі королівни збудилися. Всі закрутилися коло Ірці, а вона ні не рушиться, ні руки до очей не підійме, тільки сльози горохом і шльохає.

В той трагічний момент вніс нам трохи життя „Франкополь". Прийшов якийсь пан, казав показати собі карти участи і просто-напросто доплатити по сім золотих.

— Не плаце — заявив просто з моста студент з непольським носом.

— Чому ви не сказали цього у Львові, аж тепер? — забурчилася пані з семітським виглядом. — Я ні моґі і шлюс.

Сивий пан (дезертир) обіцяв доплатити, як і його сусід-грубий студент: у Чернівцях. Мені дозволили доплатити тільки 1.50 зол., зіваючій панні — нічого, бо мала пашпорт. Так з нашого купе видушив представник „Франкополю" тільки моїх півтора золотого і добру копу шляків, холер та здогадів, навіщо їм ці гроші.

— На горівку! — інтерпретував сивий пан.

Панна Ірця не відповіла на вимагані від неї гроші нічого. Ми зрозуміли, що міщанка забрала їх і — може втікла? На таку заввагу Ірця заревла ще дужче — трагедія ввійшла знову. Я відважився гладити розплакану дівчину по го-

нові. Заспокоював, був би пригорнув, але це не помагало й неможливо було зробити.

Потім — міщанка нагло входить. Обурена. Переслала „Франкополеві“ свій документ і гроші, документ пропав, карти участи нема. „Франкополь“ дістав ще одну порцію шляків, кольок і чортів. Потім міщанка сіла, панна Ірця кинулася до неї, заридала сильніше як досі. Пестила ся, обіймала міщанку за голову, сміялася крізь сльози. „Мамо, я тебе люблю!“ — видушила так щиро, що ми всі були зворушені.

— А бачите, панно Ірцю, а я не казав, що все буде добре? — вкинув я свої три грейцарі і нагло — панна Ірця при всіх, розхлипана, закинула мені руки на шию і прилягла на мент вогкою від сліз щокою до моеї. Всі засміялися. Я був би себе почував теж ніяково, якби не те, що панна Ірця не могла мати більш як 5 літ.

За той час поїзд линув як птах, десь не десь зупинявся і линув знову. Я витягнув подушину й задрімав, а коли пробудився — сіріло. У вагоні говорили голосно. Я вийшов на коридор і глянув у вікно: за ним тягнулися кільканацятьма шнурами темні комплети румунських вантажних поїздів зі знаком „C. F. R.“. Під вікном добачив я якогось вояка, в зеленій шинелі і такій шапці, подібній до поліцайської.

Я перейшов на другий кінець коридора, відчинив двері і хотів злізти. Навіть зліз і пустився йти в напрямі стації. Та ось до мене підходить якийсь вояка у завеликому темнозеленому плащі, стисненому ременем у поясі, темнозеленому кашкеті і черевиках з фачами.

— Кума, Фіфі, ревізію! — оце були меншбільш слова, що він сказав їх до мене, показуючи рукою. З руки більш, як зі слів, зрозумів я, що треба вернутись.

Ми були в Румунії. (Далі буде.)

Анатоль Курдидик.

Справа українських інвалідів у соймі.

На найближчий буджетовий рік призначено у прелімінарі 152.600.000 зол. для емеритів, яких крім вдів і сиріт є в Польщі понад 50.000. Опозиційні промовці критикували цю частину буджету дуже гостро та стверджували, що усувається зі служби молодих людей передвчасно і обтяжується державний скарб тільки з політичних причин. Щодо інвалідських рент, то новий закон відбирає ренту численним інвалідам та їх рідним. Прелімінована сума на допомоги інвалідам виносить на найближчий рік 97.820.000 зол. і крім цього для польських повстанчих ветеранів 960.000 зол. та на ордерові платні 1.890.000. У дискусії промовець з ББ закинув м. ін. ендекам, що якраз бувші їх міністри Здзеховський і Ґрабський найбільше нашкодили інвалідам. Тойже промовець ствердив, що мін. Ґрабський, щоби піти жидам на руку здержав на кілька літ справу урегулювання концесій в дусі інтересів інвалідів.

Від Українського Клюбу промовляв пос. Д. Великанович.

Він порушив дві справи, які найбільш актуальні для деяких верств українського громадянства, а саме: емеритальне забезпечення т. зв. альокавтованих цивільних і військових урядовців-українців зпід австрійської займанщини, та справу рент для інвалідів УГА.

У справі урядовців промовець ствердив, що це аномалія, щоби уряд одним урядовцям дав посаду і зарахував їм довоєнні літа до емеритури, а другим відмовив посад та ще й відібрав права до емеритури, яке придбав інтересований у колишній державі. Промовець ствердив, що не хоче покликуватися на матеріяльні права, що повстали наслідком перебрання майна польською ліквідаційною комісією від Австрії з емеритального фонду. — на міжнародні трактати чи краєві закони, а покликується на звичайну гуманність кермуючих чинників. Вже хочби з обовязку на суспільне забезпечення уряд повинен тими, так неслушно гнобленими людьми занятися. Промовець зауважує, що знає, як за мін. Матушевського опрацьовано детально справу забезпечення альокавтованих урядовців: треба на це в цілому яких 4.000.000 зол. Бесідник апелював до уряду, щоби ще раз справу розглянув та полагдив у хосен покривджених. Він зазначив також, що як довго ця справа не буде корисно полагджена, щороку наш Клюб буде її пригадувати.

У справі ренти для інвалідів УГА промовець ствердив, що непотрібно журиться „Kurjer Lwowski“, наче закон про ці ренти захитав державною рівновагою, бо до цієї пори ніодин український інвалід ренти не дістав і ледви чи дістане. Наперед треба було довго чекати на введення закону в життя. Спершу ухвалено, що до ренти мають право інваліди від жовтня 1932. р. Одначе в дорозі декрету цей речинець змінено в той спосіб, що закон обовязує від лютого 1933. р., — а право до ренти починається з моментом внесення прохання. Відтак треба було довго чекати на виконуючий розпорядок. Коли остаточно і це сталося та інваліди почали вносити прохання, — тоді виринули нові труднощі. Повітова влада жадала нелеґально стемплів за 11 зол., чого нема в інших інвалідів. З черги забралися до прослідження в першій мірі т. зв. „льояльносці“ і сталося те, що ми передбачували: нема критерія поняття льояльности і тому поліція стверджує всім, що є нельояльні, бо вони служили в українській армії! З тих усіх фактів виходить, що уряд хоче штучним способом викрутитися від принятого зобовязання.

На цю промову посла Великановича відповідав віцеміністр скарбу і референт пос. Вагнер.

Віцеміністр скарбу Лехніцький заявив, що до поклику у справі заосмотрення альокавтованих ставиться позитивно і ще раз весь матеріял розглягне та, оскільки це буде можна погодити з обовязуючими законами, подбає облекшити долю альокавтованих.

Пос. Вагнер відповів у справі рент для інвалідів УГА таке:

Проволікається справу виплати рент інвалідам УГА не зі злої волі уряду, а тільки через величезний навал праці в інвалідських комісіях. 6 коло 11.000 справ, а можна впродовж року полагодити не більше як 2.500. Щодо інших справ, порушених пос. Великановичем, то, заявив референт, що їх регулює розпорядок міністра, оголошений в дневнику законів ч. 18.

По смерти Михайла Грушевського.

ХОЛМЩИНА В ЖАЛОБІ.

Холмщина, довідавшися про смерть М. Грушевського, який уважав завжди Холмщину своєю батьківщиною, покрилась жалобою, бо в особі Покійного втратила не тільки свого земляка, але й великого висловника переживань українського народу Холмщини і Підляша. Грушевський, як вірний син Холмщини, не забував за неї ні в своїх творах, ні в дійсному житті. Загально відомо, що в 1917 р. з ініціятиви Грушевського відбувся Народній Зїзд Холмщини і Підляша в Києві, на який зїхались сини тих двох земель, що були тоді розсіяні війною по безмежних просторах усієї Росії. Працями того Зїзду кермував Грушевський особисто і робив, в огляду на гасло самоозначення народів, усякі можливі тоді заходи, щоб принайменше поліпшити долю населення Холмщини і Підляша, знищеного тоді дуже сильно і здесяткованого війною та її наслідками. В томуж часі Грушевський покликував до Центральної Ради, в якій він головував, членів і їх заступників зпоміж представників зорганізованої Холмщини і Підляша та завжди підбадьорював їх у їх праці для добра їх вужчої Батьківщини і гартував їх духа.

Постать великого вченого й діяча, його ввічливість супроти всіх і глибока відданість своїй рідній Холмщині врізались сильно в память холмщаків. І тому самозрозуміло, що вдячні холмщаки заповнили 4. грудня ц. р. вщерть одиноку в Холмі церкву св. Івана Богослова, де **о. мітрат Стефан Грушко** відслужив панахиду за душу бл. п. Мих. Грушевського в українській мові. Присутні при запалених братчиками свічках молились зі сльозами в очах за спокій душі Великого Покійника, відчуваючи всією душею, що Холмська Земля стратила в особі М. Грушевського свого найбільшого опікуна й покровителя.

ЖАЛІБНІ СХОДИНИ В ПОЧАЄВІ.

З приводу смерти Грушевського Українське Культ.-Освітне Т-во спільно з філією „Союзу Українок“ у Почаєві відбуло дня 2. грудня ц. р. жалібні сходини своїх членів. Зібрані на заклик голови Т-ва вшанували память Покійного повстанням з місць і 3-хвилинною зворушливою мовчанкою. По рефераті про життя і творчість Великого Сина України закінчено академію відспіванням „Заповіту“.

Яке право мав Літвінов виступати проти терору.

АТЕНТАТ У МАРСЕЛЬ І БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ТЕРОР.

„Оссерваторе Романо“ оголосило довшу статтю про виступ ком. Літвінова проти терористичної акції підчас дискусії в Раді Ліґи Націй над жалобою Югославії в справі вбивства короля Олександра. Офіційний орган Ватикану пише, що вже хто, як хто, але ком. Літвінов, не повинен був забирати голос в цій дискусії. Саме Літвінов був членом ватаги, яка в 1907 р. напала у Тифлісі на транспорт грошей одного банку, вбила 35 осіб і загарбала 250.000 рублів. Опісля в Парижі сидів у вязниці за поширювання фальшивих банкнотів. Обективно беручи, терор за царських часів блідне перед большевицьким терором. Большевицька мораль не знає ріжниці між індивідуальним і збірним злочином. Відріжнення позитивного терору від зайвого оправдує політичні злочини.

І саме тоді, коли Літвінов осуджував терор перед женевським ареопагом, большевицькі відділи в Москві і в Ленінграді розстріляли 66 осіб, які — як відомо — не були спільниками вбивника Кірова. Вони видавалися тільки небезпечними для диктатури Сталіна. Нинішня дійсність доказує, що в большевицьких республиках судять на основі звичайних доносів, видають присуди без слідства і права оборони підсудних, масово розстрілюють і висилають на Сибір.

Коли СССР приймали до Ліґи Націй, делеґат Швайцарії д-р Мотта заявив: „Можемо сподіватися, що большевизм еволюціонує до цивілізаційних метод, але не можемо в це вірити. І дійсно факти підтверджують цю ворожбу, бо комунізм щодня топче зобовязання, від збереження яких узалежнено приняття СССР до Ліґи. Міжнародня большевицька акція, піддержана урядом, веде дальше свою розкладову роботу серед ріжних народів. Доказом большевицької пропаганди повстання в Астурії і поширення цих впливів в інших державах.

Новий податок.

Нові податки теперішній сойм ухвалює дуже скоро та надзвичайно справно. 12. грудня 1934. міністр фінансів зажадав скликати скарбову комісію на день 13. ц. м. для справи нового додатку до податку від цукру у висоті 5 зол. за 100 клґ. Звичайно кожний законопроєкт дістає один з членів комісії до зреферування на засіданні комісії. Цим разом скликано комісію без підготованого чи хочби вибраного комісією референта. Предсідник комісії заявив, що він порозумівся з одним послом з ББ, який зреферує цю справу. Референт зробив те, що йому доручили. Прочитав заздалегідь „випрацьований“ покликаними чинниками реферат і ствердив, що новий податок є конечністю і мусить бути прийнятий, бо повинен обовязувати вже від дня 1. січня 1935. р.

В імені Українського Клюбу пос. З. Пеленський забрав голос і вказав, що уряд хвалиться тепер знижкою цін на цукор. В дійсності та знижка цін не стоїть у ніякому відношенні до теперішнього господарського положення. Особливо цієї знижки ніяк не відчуває наше село, бо для нього цукор був і є задорогий. При теперішній ситуації села цукор, цей конечний артикул споживання, є люксусом. Вправді уряд заявляє, що цей новий податок будуть платити продуценти, одначе нема ніякої ґарантії, що ті самі продуценти знову не піднесуть цін вгору, замісць їх дальше поважно обнизити. З тих причин Український Клюб буде голосувати проти нового податку.

Конфлік між СССР. і Манджу-Ко.

Напад на большевицького урядовця.

МОСКВА, 14. 12. ПАТ. З Хабаровська повідомляють, що в Харбіні напало двох росіян на урядовця ґенерального большевицького консуляту Ровенка. Приголомшеного урядовця завезли самоходом до якоїсь ливниці за містом і там його кільканацять людей тяжко побили. Напасники заявили Ровенкові, що є членами організації „Русская Правда“ та випитували його про низку справ з приводу діяльности консуляту. І так напасники питали, які урядовці консуляту є чекістами, чи в будинку є підземелля з надавчою радіостацією для звязку з Москвою і хто з тих осіб, які приходять до консуляту, хоче вернутись до СССР і приняти большевицьке громадянство.

Ровенко пізнав між напасниками поліцая, який має стерегти консулят. На цій основі большевицький консулят у Харбіні стверджує, що напад відбувся за згодою поліції. Напасники приказали Ровенкові мовчати про цілу подію, бо його вбють з родиною. Лікар з доручення консуляту оглянув побитого і ствердив, що Ровенка тяжко побили. Тому ґенеральний консулят у Харбіні вислав до уряду Манджуко ноту з гострим протестом. Нота пригадує, що поліція розвела охорону консуляту, проти чого консулят нераз уже протестував тому, що обсервацію переводили російські еміґранти, які працюють у поліції. Службовика консуляту побили члени білоґвардійської орґанізації. На діяльність цієї орґанізації большевицький консулят звертав увагу манджурській владі. Большевики скидають відповідальність за цю подію на уряд Манджуко, домагаються слідства і кари для виновників та інспіраторів.

Збройні сутички на кордоні Афґаністану і Персії.

ТЕГЕРАН, 14. 12. ПАТ. Перська аґенція повідомляє, що афґаністанські повстанці під проводом державних урядовців напали на прикордонну перську оселю Зурабад. Повстанці спалили 25 сіл, вбили трьох перських жандармів і забрали в полон 2.000 перських селян.

Союз Японії, Китаю і Манджу-Ко.

Адмірал Такагаші заявив, що на його думку, вже внайближчому часі Японія, Китай і Манджу-Ко створять спільний фронт для оборони миру на Далекому Сході. Надійшов час, щоби Велика Британія і Злучені Держави зріклися своїх плянів ґеґемонії — додав японський адмірал.

Конфіскують маєтки провідників катальонців.

БАРСЕЛЬОНА, 14. 12. ПАТ. Еспанський уряд конфіскує маєтки провідникам катальонців за участь у жовтневій революції. І так уряд сконфіскував маєток арештованому президентові Катальонії Компанісові, членам його уряду, президентові міста Барсельони та кільком катальонським старшинам. Ґен. Батет загрозив робітникам строгими карами, коли не [illegible]ться на 48 годин праці на тиждень.

Большевики приготовані до війни на Дал. Сході.

З Харбіна повідомляють, що ґен. Бліхер, начальний командант большевицької армії на Сході, виголосив велику промову у Хабаровську про оборону большевицьких кордонів на Далекому Сході. Бліхер згадав про переведену інспекцію відділів червоної армії на Далекому Сході, яка доказала, що: 1) Технічна підготовка армії без закиду і тому східні кордони СССР „замкнені тепер на ключ“; 2) На випадок потреби червона армія приготована до воєнної акції.

Загострення конфлікту між Мадярщиною і Югославією.

БІЛГОРОД, 14. 12. ПАТ. „Време“ повідомляє, що мадярська влада веде акцію проти югославянських громадян на Мадярщині та інтернувала православних священиків у монастирі коло Сеґеду і замикає православні церкви. Крім того мадярська влада конфіскує маєтки югославянських громадян. Пошкодованих замикають у спеціяльних таборах.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 16. ГРУДНЯ 1934.

Д-Р ЕВГЕН ОЛЕСНИЦЬКИЙ. 48

СТОРІНКИ З МОГО ЖИТТЯ.

При виборах ставлено в деяких повітах русина проти русина, що дуже деморалізувало і баламутило нарід, який привик був досі при виборах бачити русинів у гурті. Та найгірше обурення в цілім краю викликало поставлення в окрузі Калуш-Долина-Бібрка проти Романчука каноніка Сінґалевича і форитування його терором та всіми штучками галицьких виборів. Романчук був уже тоді найвизначнішим руським політиком у соймі. Порушені ним шкільні справи викликали загальне зацікавлення і загальну дискусію в краю; а Сінґалевич був лиш каноніком і поза цим людиною зовсім незнаною та без найменших спосібностей. Тому за його кандидатуру мусіло стрінути митрополита неподільне й безмежне обурення русинів.

Серед таких обставин мусів очевидно вислід виборів бути дуже відемний. Навіть не треба було великих зловживань, бо акцію виборчих комісарів і виборчих гієн переймив на себе руський митрополит і виконав її дуже успішно. З кандидатів незалежного комітету вийшло лише двох: Василь Ковальський та о. Іван Озаркевич. З митрополичих: Сінґалевич, Мандичевський та Охримович. Вислід і квантитавний і квалітативний більше як мізерний. В окрузі Тернопіль-Скалат-Збараж посталений був від незалежного комітету Барвінський, який опісля зрікся в користь Січинського; та Січинський перепав проти Ґрохольського. Таксамо попадали всі інші незалежні кандидати і зпоміж москвофілів і зпоміж народовців.

Головними діячами при виборах були у нас досі священики. Та тут параліжувала їх діяльність спілка митрополита з противною стороною. З приємністю мушу тут зазначити, що в повіті гусятинськім станув на чолі незалежного виборчого руху мій старенький, бо вже сімдесять-літній батько, який хоч був деканом і крилошанином, не пішов за стороною митрополита, а за покликом незалежних виборців. Завдяки його ініціятиві й акції дістав кандидат незалежного комітету в гусятинськім повіті значно більшу скількість голосів, а не перейшов лиш тому, що дуже зле списався теребовельський повіт, який разом з гусятинським творив одну виборчу округу. Стверджує це з признанням звіт з виборів, поміщений в „Ділі“ ч. 73. з 1885 р

Вислід виборів отворив усім очі на характер і місію митрополита Сильвестра і його органу „Мир“; тому цей останній не міг уже довго вдержатися. Тим менше міг митрополит довести до утворення партії, або хоч до згуртування коло себе якогось значнішого гуртка людей. Експеримент угодової політики з Сильвестром Сембратовичем не вдався. Не мав він до того навіть спосібности; крім слабого характеру не було в нього до такої акції ніяких прикмет, а опершись на москвофілів, погубив він її відразу. Тож і поляки пізнали, що з такою слабою головою нічого не вдіють і, переболівши ту невдачу, почали оглядатись за іншими, до цього спосібнішими людьми, бо вуртувати серед русинів і викликувати серед них угодові партії було все головним тактичним засобом польської політики.

З уваги на таку зраду найвищого церковного достойника і нову велику катастрофу при виборах признали народовці за конечне сильніше зорганізуватись, а саме через заснування краєвого політичного товариства. Було це зрештою лиш доказом великого занедбання і браку ініціятиви в теперішній орґанізації, що такого товариства досі не було; бо воно повинно було бути основане разом з появою політичного органу; тут народовці спізнилися щонайменше на пять літ. Отже заложено тепер „Народню Раду“. Між основниками виступили на першому місці Іван Борисікевич, основник „Головної Руської Ради“ з 1848 р., і дальше Качала й Заячківський; цим зазначено звязь цієї акції з акцією 1848 року. До завязання „Н. Р.“ причинився молодий тоді діяч, д-р Кость Левицький, який випрацював статут і від початку

Кого розстріляли на Білоруси.

У найновіших київських „Вістях" находимо такий комунікат:

Вироки військової колегії найвищого суду Союзу РСР у м. Мінську в справах білогвардійців-терористів:

11. грудня ц. р. у м. Мінську виїздною сесією військової колегії Найвищого Суду Союзу РСР у складі: голови — Матулевича І. О. та членів колегії: Голякова І. Т. та Рутмана Я. Я. були розглянуті справи по обвинуваченню: 1) Федоровича М. С.; 2) Статкевича Ф.; 3) Статкевича В.; 4) Корбута О.; 5) Сосновського С.; 6) Гетмана О.; 7) Чубкова О.; 8) Корзуна В.; 9) Шаймана С.; 10) Кабанова І.; 11) Азаронок П.; 12) Кирпиченка А. в організації і вчиненні на території БСРР ряду терористичних актів проти працівників радянської влади.

Суд встановив, що більшість обвинувачених, у тому числі Федорович, Статкевич Ф., Сосновський, Гетман проникла в СРСР через Польщу з терористичними завданнями, маючи при собі револьвери і ручні гранати.

Керуючись постановою ЦВК Союзу РСР з 1. грудня ц. р. а арт. 68, 70 і 76 кк. БСРР, виїздна сесія військової колегії Найвищого Суду Союзу РСР присудила:

1. Федоровича Миколу Спірідоновича,
2. Сосновського Степана Казіміровича,
3. Статкевича Федора Дементьєвича,
4. Статкевича Володимира Герасимовича,
5. Корбута Олександра Антоновича,
6. Гетмана Олександра Івановича,
7. Корзуна Василя Ісааковича,
8. Чубкова Олександра Фроловича,
9. Шаймана Симона Мойсеевича —

РОЗСТРІЛЯТИ.

Майно всіх конфіскувати.

Вироки виконані.

Справи: Кабанова Івана Меркуловича, Азаронок Петра Кузьмича і Кирпиченка Архипа Радіоновича — військова колегія Найвищого Суду Союзу РСР, зважаючи на те, що виявилися нові обставини, — ухвалила направити на додаткове слідство.

Бійка в віденській опері.

Підчас вистави в віденській опері прийшло до авантюри, коли при пульпіті дириґента зявився Кравс, який недавно дириґував у берлінській опері. Частина публики стала свистати та кричати „Тьфу!" Між гостями дійшло до бійки й вистава не могла початися. Щойно поліція, що прийшла з гумовими палицями, привернула порядок.

40 мільйонів на боротьбу зі скрутою.

БЕРН, 14. 12. ПАТ. Мін. Шультес на засіданні Союзної Ради змалював в чорних красках тяжке господарське положення Швайцарії. Швайцарський промисл заломився, великі підприємства і готелевий промисл у скрутному положенні. Союзна Рада приняла проект закону, який признав 40 мільйонів швайцарських франків на публичні роботи, щоби поборювати скруту.

Комендант збройних відділів у Саарщині.

Головний комендант міжнародного корпусу, який вислали у Саарщину, англійський генералмайор Бринк приїхав у пятницю рано паризьким поїздом до Сарбрікен. Мешкає в президента правлячої комісії Нокса.

25-ліття читальні „Просвіти" в Замарстинові.

З нагоди 25-тих роковин з дня оснування читальні „Просвіти" в Замарстинові (1909. р.) місцеве громадянство святкуватиме на днях ювилей своєї читальні.

„Просвіта" в Замарстинові від початку свого іствування з успіхом змагається за українськість і культурність дільниці. Замарстинівське передмістя, колись у більшості заселене українцями, поволі стало затрачувати своє українське обличча. Люди — як це звичайно ділялося головно по містах — кидали націю і для хліба переходили у чужий табор. Темпо денаціоналізації було застрашаюче. Коли ще до того додати, що ряди славнозвісної замарстинівської „батярні", яка виступила проти нас у 1918 р., поповнювались масово українцями — то легко зрозуміти, що український Замарстинів стояв над пропастю.

Вирятувала Замарстинів читальня „Просвіти", що по свому оснуванні стала осередком і живчиком національного пробудження й культурного життя дільниці. І те, що тепер на Замарстинові істнують і проявляють діяльність, крім читальні, Сокіл, Кружок „Р. Ш.", Українська Щадничо-Позичкова Каса, Союз Українок, Парохіяльна Рада, Брацтво доброї смерти та три секції при читальні; що около 100 українських родин освідомлені національно; що в домівці читальні згуртовано ок. 60 робітників і ремісників — усе те можна завдячити тільки праці читальні.

Основники читальні „Просвіти" на Замарстинові зберегли для нації Замарстинів і хоч багато ще треба зробити, всетаки львина частина роботи зроблена. „Просвіта", як зрештою скрізь у нашому житті, стала на Замарстинові піонізром національного освідомлення, культури й освіти. Тому з радістю треба повитати тамошнє памятне свято.

Ювилей мав відбутися в минулому місяці, але з причин від Виділу читальні незалежних, відбудеться щойно незабаром.

був секретарем Товариства. Головою Товариства поставлено д-ра Олекс. Огоновського. Заснування „Народньої Ради" піднесло престіж народовців.

Вічевий рух, що розпочався на провінції в 1884 р., не проявлявся в 1885 р. Зате продовжалась і в тім році мандрівка академічної молоді, а саме на Поділлі, почавши від Тернополя аж до Буковини. Я був учасником приняття молоді у мого батька в Говилові, де студентів витав щиро нарід і звідки вони винесли найкращі спомини.

Щодо руху на провінції, то в тім році стояв на першому місці Тернопіль і Тернопільщина, організуючися щораз краще і проявляючи щораз більше доказів на почуття своєї національности.

В моїх особистих відносинах той рік приніс також дещо нового. З початком року перенісся я до канцелярії, яку отворив у Львові д-р Корнило Сушкевич, що перенісся на пенсію з прокураторії скарбу і присвятився адвокатурі. Була це людина тяжко недужа, тож я він властиво самостійно канцелярію і був вдоволений тим, що можу працювати у свого човловіка. Та не тревало довго. Його недуга погіршалася скоро і він у червні нагло умер, розмовляючи зі мною. Я був кілька місяців без місця, вкінці дістав місце в канцелярії д-ра Попеля у Львові, в якім залишився вже аж до покінчення практики.

(Далі буде.)

Вибір президента Швайцарії.

БЕРН, 14. 12. ПАТ. На зборах Союзної Ради вибрали президентом Швайцарії на 1935 р. ради. Рудольфа Мінгера, заступником президента ради. Маера.

Митрополит російської православної церкви в Америці.

В Клівленді, Огайо, відбувся церковний собор російської православної церкви в Америці. В соборі взяло участь 127 уповноважених делегатів, духовних і мирян, з Америки й Канади.

Собор вирішив, що російська православна церква в Америці має бути тимчасово залежна (від синода в Москві) і привілей має добути в Америці. Митрополитом на місце покійного Платона вибраний однодушно Теофіль, епископ зі Сан Франціско, Каліфорнія.

Новий митрополит родом з України. Його імя Федір Миколаєвич Пашковський. Має 60 літ. Скінчив духовну академію в Києві. До Америки вперше прибув в 1895. році. Вернувся до Росії перед війною. У війні служив як священик на фронті при артилерійській дивізії і одержав два бойові ордери.

В 1922. р. призначив його покійний патріярх Тихон епископом до Шикаго, з тим, що хиротонія мала відбутися в Америці. Хиротонію довершили митрополит Платон, архиепископ Пантелеймон і епископ Евфимій. Епископом в Сан Франціско був призначений в 1932 році.

З НАШИХ ІМПРЕЗ.

Андріївські вечерниці.

Львівська філія Українського Краєвого Т-ва охорони дітей і опіки над молодю влаштувала андріївські вечерниці, получені з ревією, виставленою молодими аматорами. На програму ревії, що зачалася з позадголиннимм опіненням, зложилися: виступ п. Л. Соботівної, що відспівала кілька пісеньок до танців (м. ін. окремо на цей вечір уложений фокстрот Балтаровича „Андрійко"), танкові креації п. Голубовської-Балтаровичевої, в яких граціозно виплав Штравсовий вальчик і два новонаписані скетчі. Актуальний був скетч п. Р. Савчака, написаний на спортову тему: для нинішніх дівчат шире кохання і посвята нічим у порівнанні зі спортовими осягами. Скетч мав кілька добрих дотепів, шкода тільки, що аматори слабо вивязалися зі своїх роль. Одинокий Яблонський у ролі нездарного ідеаліста вносив гумор і розсмішував публику, тільки чи не за старий він був на учня восьмої кляси? Скетч Масляка теж дотепний, але залишив враження чогось нескінченого. З виконавців незрівняний був п. Сорока в ролі директора театру. Найбільше подобався виступ ревелерсів „Евгена", що серед невгаваючих оплесків відспівали кілька пісень. Цей виступ завершив усі точки програми.

По ревії почалися вечерниці, що пройшли серед дуже доброго настрою до рана. Грав відомий джез Яблонського, якого публика нагороджувала за кожний новий танковий пробоєвик. (ет.)

Закон про охорону Німеччини і національ-соціялістичної партії.

БЕРЛІН, 14. 12. ПАТ. Німецький кабінет приняв закон про охорону держави і націонал-соціялістичної партії. За проступки проти партії можуть судити тільки за дозволом мін. Геса, заступника канцлера. За безправне ношення однострою і партійних відзнак каратимуть довголітньою або досмертною вязницею або теж карою смерти. Крім того принято закон про відшкодування за втрати населення підчас народньої революції. Закон про добровільну службу праці, яку виконує тепер пів міліона молодих мужчин, постановляє, що праці не можна покинути перед означеним речинцем. Кабінет приняв теж кілька інших законів і вже перед святами не зійдеться на наради.

Стягають червоних старшин до Москви.

З Москви повідомляють, що з приводу організації воєнної ради завізвали до Москви багато молодих командантів червоної армії на Далекому Сході. Їх прийме сам Сталін. Старшини виїзджають уже ґрупами до Москви

—o—

Мін. Ґебельс про релігійну боротьбу в Німеччині.

БЕРЛІН, 14. 12. ПАТ. У Тревірі виголосив довшу промову мін. Гебельс торкаючись теж церковних справ. Націонал-соціялізм признається тільки до позитивного християнства і льояльно ставиться до протестантської і католицької церкви. Одначе вимагає, щоби духовенство не втручалося до політики. Молодь може свобідно ходити до церкви, але виховання належить до державних організацій. Згадуючи про конфлікт у протестантській церкві Гебельс підкреслив, що може надійти хвилина, коли держава відмовить грошевої підмоги 28 протестантським церквам. І коли схочуть далі залишитися на поверхні життя мусять подбати самі про відповідні фонди.

Корабельні катастрофи.

МАРСЕЛЬ, 14. 12. ПАТ. Від понеділка нема вістки про вантажний корабель, який їздив між Марсель і Альжиром. Недалеко Марсель рибаки побачили рештки рятункових човнів та грубу верству оливи. Корабель віз 1.800 тон вантажу, залога складалася 21 моряків.

АТЕНИ, 14. 12. ПАТ. Минулої ночі на грецькім кораблі „Ніколяос", який віз бензину, вибухла пожежа. Залога врятувалась, корабель згорів.

СПОРТ.

Відбиванка.

14. XII. Ольдбої-Плай 2:0 (16:14, 15-6). Змагання товариські.

—o—

НОВИНКИ

— Свято-Миколаївські дарунки. Багато клопоту мають родичі кожного року з добором відповідних дарунків, які має приятель дітвори — Святий Миколай принести їх дітям. Про все родичі памятають — і про ласощі, і про забавки, і про всякі практичні речі як одяг, взуття, тощо. Про одне лиш не памятають — про книжку. Книжечка — це найкращий і найбільш вартний дарунок Свято-Миколаївський для дитини. Головно для найменшої дітвори книжечка з коліровими образочками становить небуденну радість і захоплення. І коли дорогу забавку знищить дитина вже другого дня — то книжечку вона „шанує" як може найдовше, бо вся її уява зосереджена довкола подій представлених на образках у книжечці, а образки — це властива мова і спосіб думання дитини. Тому звертаємо увагу родичів, щоб при тогорічних закупах дарунків на Св. Миколая і на ялинку — не забували теж і про книжку для дітей! Нехай книжечка від раньої молодости стане приятелем кожної дитини! Памятайте про це, родичі!

— Шкільні ферії. Міністерство освіти рішило додатково, що зимові шкільні ферії розпочинаються не 22, але 21. грудня ц. р. після роздачі свідоцтв. Кінчаться ферії 14. січня, так що 15. січня 1925 р. має розпочатися наука.

— Хто виграв на льотерії? В нинішнім тягненні Держ. Клясової Льотерії впали виграні на такі числа: 50.000 зол. на ч. 80949. 20.000 зол. на ч. 60649. 20.000 на ч. 133655, 169314. 10.000 зол. на ч. 86230, 88476. 10.000 зол. на ч. 49238, 25805, 177856. 5.000 зол. на ч. 47644, 99835, 103467. 5.000 зол. на ч. 6412, 78826, 135217. 2.000 зол. н ач. 30953, 59351, 134196. 2.000 зол. на ч. 27354, 32910, 40110, 79527, 136366. 1000 зол. на ч. 75218, 103847, 107476, 153632, 166845. 1000 зол. на ч. 6272, 20190, 37022, 51351, 89875, 100920 104560, 121861, 147280. 500 зол. на ч. 33406, 38801, 61262, 76949, 83304, 78810, 103250, 129219, 138281. 500 зол. на ч. 1401, 2252, 46048, 47208, 53979, 69661, 129366, 157018, 166230. 400 зол. на ч. 20754, 35993, 45261, 45222, 59069, 59838, 74356, 88602, 92682, 133760, 143602. 400 зол. на ч. 8210, 6555, 13077, 22989, 24613, 29105, 42641, 45264, 96521, 103643, 118442, 138291, 140342, 144704, 155271, 161805, 175944. 300 зол. на ч. 7438, 11692, 21788, 35723, 36458, 54909, 65741, 70135, 99736, 123420, 132973, 134258, 135385, 144283, 168259, 168590, 171109, 172959. 300 зол. на ч. 47938, 57127, 58098, 61548, 80383, 81027, 88188, 99776, 101212, 109032, 109574, 112763, 119281, 120073, 127378, 131304, 148235, 154534, 164183.

— Поляк кравець для обманства вдавав українця. У станиславівському суді відбулася розправа проти 26-літнього кравця Франца Кшишовського, поляка, що вдавав українця, якого пошукує поліція у звязку з викриттям в Кракові лябораторії бомб. Натягнув так на ріжні суми 60 українок. Одна з пошкодованих повідомила поліцію й ця арештувала обманця. Суд засудив Кшишовського на 10 місяців вязниці.

— Краєва хроніка. Львівський суд засудив 72-літнього селянина Михальчука на 3 і пів р. вязниці за вбивство свого сина, студента прав.

— **З Польщі.** В Лодзі згоріли фабричні склади прядільні фірми „Ірберо". Шкоду обчисляють на 50.000 зол. — В казармі кадетів у Равічу вибухла петарда й тяжко покалічила кадета Здіслава Адамовича. — Зловживання в скарбовім уряді в Олькуші перейшли суму 250 тисяч зол. Арештовано чотирьох урядовців, одного усунено. — В Бересті н. Бугом застрілився Адам Кошко, начальник скарбового уряду, перенесений недавно з Каменя Коширського.

— **Завзята прочанка.** До Відня прибула пішки Яніна Ольшевська, легітимуючись латинським листом єпископа Томчака з Лодзі. Вона рішила відбути пішки подорож до Палестини. Спершу пробувала дістатись туди кораблем з Румунії, одначе англійська влада її не впустила. Тепер розпочала пішки дорогу від австрійської границі. Наперед іде до Риму, де хоче бачити папу, а звідти піде крізь Францію, Еспанію, Мароко, Туніс і Єгипет до Палестини. Цю подорож має надію скінчити за рік. Підчас мандрівки ночуватиме в монастирях.

— **Новий герб Прус.** Пруський герб переходив залежно від політичних переворотів ріжні зміни. З чорного одноголового орла з короною перемінився після упадку монархії на орла стилізованого в готицькому стилю, причому з грудей усунено щит з гербом Гогенцолернів. Тепер Гітлер встановив новий герб для Прус, що представляє чорного орла з розпростертими крилами. Орел держить в одній лабі меч, у другій жмут лискавок, на грудях має свастику, а над ним видко девізу „Гот міт унс".

— **„Небіжчик" вернувся з полону.** До Риму прибув недавно італієць Карміно Дауріціо, що вернувся після 17 літ з полону. Коли Італія приступила до світової війни, він був в Америці. Вернувся негайно до рідного краю і вступив до війська. В жовтні 1917 р. дістався в австрійський полон і був у таборі під Віднем. Звідтіля втік і дістався до Сх. Галичини. Біля Тернополя звернувся перед австрійською жандармерією в сторону Румунії, але туди його не впустили і він подався на Україну, де розпочалися большевицькі рухи. Мандрував в сторону Одеси, аж врешті станув на службу в якомусь українському містечку. За кілька місяців його господаря арештували большевики за контрреволюцію. Він утік, але його зловили і відставили до концентраційного табору на Сибірі. Після довгих літ безнадійного дожидання йому вдалося втекти. Два роки волочився по Росії, прямуючи в сторону Москви. Арештований під Москвою домагався розмови з італійським консулем. Цей станув рішучо в його обороні, дав йому пашпорт і гроші на дорогу. Нарешті Дауріціо вернувся до Італії, де його офіціяльно проголошено небіжчиком, а його свояк, священик у Римі відправив навіть богослуження за його душу.

— **Адмірала Бирда обікрали.** До хати адмірала Бирда в Тремонті в Зл. Державах вломилися злодії та забрали цінні збірки й усю обстановку. Бирд тепер в Антарктиді робить наукові досліди.

Дивогляди.

ВІРА ВЕДЕ ДО МІЛІОНІВ.

14-літвій француз Жовеф Ріве із села Крок в околиці Лімож прийшов цими днями до своїх батьків і каже: „Дайте мені гроші на льос; побачите, виграю на льотерії міліон". Батько дав йому тільки 20 франків. Завзятий синок почав ходити по сусідах і назбирав 110 фр., щоб купити льос. Купив льос із числом 376.785 і ввесь час повторяв:

— Побачите, що напевне виграю.

На льотерії вийшло його число. Разом сельяни виграли міліон і поділились.

З дороги життя.

В обороні професії.

Вичитав я оноді, що на Академії, влашовавій для вшанування 100-літніх уродин Федьковича в часі одної інсценізованої картини в будці суфлера сидів і повнив його обовязки. професор університету. Це ще не було би нищо. Але болить мене те, що ставляться до становища суфлера з деяким легковаженням. А так зоно не є. Суфлерська будка це може найважніший кутик на сцені, хоч дуже невдячний. Бо хоч кожний її бачить, ніхто на неї не звертає уваги, хіба тоді, коли його льокатор випаде з ролі. Бо там можна говорити лиш тихо. Одно голосніше речення (читай квестія) і вже готові громи преси, обурення публики, що інколи кінчиться ексмісією. Хоч про око суфлер це підрядне становище, та його значіння величезної ваги. Він може провалити песу і не потребує до цього ані пальцем махнути, ані навіть слова сказати. Вистане, як перестав би говорити себто підповідати. Це головний нерв у театрі та розуміє свою місію. Він один на сцені відвернений до публики плечима, хоч лежить у ніг кочби найменших акторів.

Нераз роздумує старий суфлер над помилкою Провидіння, яка прецінь так мудро все владила, а акторам причіпила вуха до голови, замісць до пят. Як легко булоб тоді суфлерові.

І вимоги до суфлера великі і роля його відповідальна та важка. Актор захриплий може грати; навіть трапляється, що співає. А нехай би так суфлер захрип — захрипів би цілий театр. А нехай занедужає нпр. на шлунок. У комедії наступила би павза, наростаюча любовна акція, була би спаралізована в драмі, герой, що кінчає самогубством, мав би час надуматись.

Професор університету у будці суфлера це рідкий випадок, бо відомо, що професори не люблять підповідати. Але це не пониження. Коли приймали цими днями на бенкеті лавреата Нобля Піранделля, спитали великого драматурга, чи не хотів би він сам інсценізувати своїх пес.

— Ні — відповів Піранделльо — крім професії драматурга приваблює мене в театрі ще тільки одна професія: суфлера!

Тиберій Горобець.

Хто зложить на дар „Просвіті" — облекшить її важкі завдання.

З кіна.

КІНО „АТЛЯНТІК": „ВЕСНЯНИЙ ВАЛЬС".

Віденська фільма, комедія. Музика зі спробою дати кілька веселих сцен. Замісць гумору переважає сентиментальність. Сюжет не дуже вибагливий і не дуже дотепний. Таке собі звичайне „кві про кво" з двома парами закоханих і можна було його використати для дуже веселої комедії. „Весняний вальс" має занадто повільне темпо і тільки одного гумориста Секелі Сакаля. І цей не має досить нагоди розвеселювати нас, як це робить в інших песах, навіть без комедійної закраски. Молода геройка з дуже гарним голосом кілька разів повторяє той самий спів, якби не знала, що публика бажає ріжноманітности. Ввесь час чекаємо на щось веселішого та дотепнішого і все це кінчиться найзвичайнішим, банальним як вальсова реклама „геппі-ендом".

Дописи.

КАЛУШ.

Дар „Просвіті". В минулому тижні (2.—9. XII.) переведено в калуському повіті згідно зі зазивом Гол. Т-ва „Просвіта" збірку на дар „Просвіті". Філія „Просвіти" в Калуші розложила наложений Гол. Т-вом контингент на місто і поодинокі села. Покищо брак даних з усіх сіл повіту про успіх збірки, одначе на основі тих вісток, які вже є з 12 місцевостей, досі зібрано і вислано до Головного Товариства ок. 300 зол. Вповні виконали наложений контингент Мостище (колись зовсім москвофільське село — тепер перше взагалі доставило збірку, що слід з признанням підкреслити!), Загіре-Калуш (яке зібрало на 10 зол. поверх наложеної ставки), Калуш, Петранка Дол., Бережниця Шлях., Добрівляни (на яке філія взагалі не числила і не наложила контингенту) і вкінці Новиця — читальня ім. Качковського. Ті місцевости, що не виконали вповні передбаченої збірки, зобовязалися призначити ввесь дохід з улаштовуваного у себе „Свята Просвіти" на дар. — Збіжева збірка на закупно книжок для читалень, улаштована в минулому місяці, принесла поверх 200 зол.

Вломи до кооператив у Калуші і Тужилові. В останніх часах завважуємо підсилену діяльність злодіїв на терені наших кооператив. Після вломy до кооперативи „Воскресення", про що ми вже свого часу згадували, жертвами вломy в останньому часі стала спож. кооператива в Тужилові, в якій загарбано товару на ок. 400 зол., а в ночі з дня 7. на 8. п. м. вломилися до Повітової Торговельної Спілки в Калуші, де забрали товару на ок. 500 зол. В останньому випадку зловлено злодія Н. Брусака і його товариша разом із загарбаним товаром. Наведені випадки повинні загострити чуйність наших кооператив у береженні кооп. майна. Добрий приклад, як треба боронити коопер. майна, дало калуське міщанство, якого спож. кооператива „Згода" впала за час одного року жертвою 5-кратних вломів. Справців, не зважаючи на пошукання, відразу не зловлено. Щойно власна самооборона застукала злодіїв при черговому вломі, а добрий „прочухан", який дістався від міщан провідникові вломників, славному Борді і кількалітня вязниця принесли їм спокій.

ГРИМАЛІВ.

В 66-ліття „Просвіти". Дня 8. грудня п. р. відсвяткували в Грималові 66-ліття „Просвіти" окремою торжественною відправою в церкві і святочною академією в читальні „Просвіти". В одному і другому святі взяли участь дуже численні представники місцевого й позамісцевого громадянства, особливож молодь, яка вложила багато праці в підготову академії.

СТАНИСЛАВІВ.

Діточий Ярмарок. Рухливе наше Товариство Українських Купців, ідучи слідами Львова, улаштувало в днях 8. і 9. п. м. у Станиславові Діточий Ярмарок, який запияв ввесь будинок і велику театральну салю „Сокола". Всі наші українські фірми уладили там дуже дбайливо й артистично уложені вистави своїх товарів, а як продавці заняли біля них місця маленькі діти, переважно діти самих виставців. Імпреза вийшла знаменито. Маленькі продавці в народніх строях виглядали чудово, звертаючи надто на себе увагу своєю чемністю, услужністю, жвавістю і бадьорістю. Дівчатка були горді на виставу своїх складів, на свої прегарні народні строї, а й хлопці не уступали їм в нічому. Найбільше зворушувало, як маленький хлопчик, що ледви відріс від землі, здавалось би, трилітня дитина, завзято писав у своїй кооперативі кожному купуючому бльочки і купони „Рідної Школи". Наше купецтво прислужилось цією імпрезою громадянству і рекламувало свій товар старшим на вдоволення, а дітям на втіху. ю. є. о.

Життя на передмістях Станиславова. Наші передмістя ожили. Життя зосереджується в читальнях „Просвіти". Перед веде Книгинин-Бельведер, що вибудував собі театральну салю, має свій дуже добрий аматорський драматичний гурток, що в минулім році на драматичних змаганнях здобув мистецтво округи, має свого „Сокола", жіночий кружок, спортове товариство. Ідуть вистави, анкети, наради, відчити, праця в самоосвітнім гуртку і товариські забави. Під проводом свого теперішнього голови, п. Осипа Мельницького, віджив і Книгинин-Кольонія. Згуртувались молоді і старі. Гарно там випало свято книжки. Дуже оригінальна промова голови, деклямації, співи хору „Думка" й аматорська вистава. І в Книгинині-місті з вибором нового голови пішло нове життя. Також Книгинин-Гірка старається не лишитись позаду. Збірка на дар „Просвіти" йде по всіх читальнях складно. Всі передміські читальні зібрали наложений на них філією „Просвіти" контингент, а Книгинин-Кольонія його навіть перевищила. ю. є. о.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ

Іван Петренко: ПРИГОДИ ЮРКА КОЗАКА з ілюстраціями Петра Андрусіва. Львів 1934. Накладом „Рідної Школи“. Стор. 80. ф. 16°.

Інж. агр. Василь Созанський: ПАРНИКИ. Стрий 1934. Накладом Краєвого Городничого Товариства „Український Городник“. Стор. 48, ф. 16°.

Денис Лукіяфович: СПІВЕЦЬ ГУЦУЛЬСЬКИХ ГІР ЮРІЙ ФЕДЬКОВИЧ. Львів, 1934.

Антін Лотоцький: ПАСТУШОК З НАЗАРЕТУ — оповідання з дитячих літ Ісуса Христа. Образків 11. Львів, 1934. Накладом Видавництва „Світ Дитини“, серія „Діточої Бібліотеки“ ч. 114. Стор. 64. Ціна 90 сот. Форм. 16°.

ЖУРНАЛИ.

СВІТ ДИТИНИ ч. 4 за грудень. Зміст: Зима іде. Мандрівки Петруся Пиріжка, сценка Богданка: „Св. Миколай між школярями“. „Стрільчик“ — дитяча пісня при фортепяновім супроводі. Українська мова — популярна розвідка про мову. Хитра Леся — сміховинка. Летунський турнір „Челенж“ на рік 1934. Нові совги. Із щоденника Славка Вірного — актуальні питання про видавництва „Світа Дитини“. Забілів горбок. Про слона Мару. Зимові радощі — віршики з образками. Безплатна їзда залізницями в Польщі. Зайчик на стіні. Відповіди на „Цікаві питання II“. Знає чому — сміховинка. Ювилей 20-ліття Панамського Каналу. Картини зі „Світикового Альбому“. Століття будівника доріг. Він знає коли — сміховинка. Нові острови виринають з води. Образкова задача до розвязки. Жаль йому лишити — сміховинка. Зимова співаночка. Цікаві відомости з образками. Кімнатні забави. Мова звірят. III. Цікаві питання. 400-ліття відкриття Канади. Як ростуть хлопці і дівчата? Ой, ти котику, малий (віршик для найменших). Гра до слів. Загадки. Обильна переписка з читачами. Виказ новозпробованих книжок укр. для шкільних бібліотек. Лист „Світика“ до всіх читачів та багато дотепних сміховинок доповнює цілости цього числа. — Річна передплата 5 зол. Для заграниці 1 долар. Адреса Видавництва — Львів, вул. Зиморовича ч. 3.

ТОРГОВЛЯ І ПРОМИСЛ. Львів, 15. грудня 1934 Ч. 6.

НОТИ.

Безкоровайний: КОЛЯДИ на мішаний хор. Тернопіль-Львів. Стор. 10. ф. 8°.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Кооператива „Український Театр“ Театр „Заграва“.
Львів. Театр „Ріжнородностей“:
Субота, 22. XII. год. 7·30 веч. „Ой не ходи Грицю“.
Неділя, 23. XII. год. 3·30 поп. „Ой не ходи Грицю“.
Неділя, 23. XII. год. 7·30 веч. „Святе полумя“.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича:
Чортків:
15. XII. „Спадкоємець“.
16. XII. „Залізна Остooга“.
З Чорткова іде театр до Бучача.

Великий Міський Театр.
Субота, 15. XII. год. 7·30 веч. „Роскішна дівчина“ Абон. 9.
Неділя, 16. XII. год. 12 впол. „Дванадцять годин пригод“, казка.
Неділя, 16. XII. год. 3·30 поп. „Людина та надлюдина“.
Неділя, 16. XII. год. 7·30 веч. „Роскішна дівчина“.

Театр Ріжнородностей.
Субота, 15. XII. год. 7·30 веч. „Блудний боксер“ Абон. 11.
Неділя, 16. XII. год. 3·30 поп. „Під примусовою управою“.
Неділя, 16. XII. год. 7·30 веч. „Блудний боксер“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Каріока“ (Дольорес дель Ріо).
АТЛЯНТИК. „Весняний вальс“ (муз. Штравса) і Льорель і Гарді.
ВАНДА: „Сестра Анжеліка“, „Ліцитація кохання“.
ҐРАЖИНА: „Королева Богеми“, „Біла лелія“.
КАСІНО: „Погоня за тінею“ (реж. Ван Дайка).
КОЛІСЕЙ: „Пропасть життя“, ревія „Львів сміється знов“.
КОПЕРНИК: „Весняна парада“ (Франціска Ґаль).
МАРУСЕНЬКА: „Тіні Бродвею“, ревія „Історія сміху“.
МІРАЖ: „Прокуратор Алісія Горн“, „Ночі над Босфором“.
МУЗА: „Пімста пана Ікс“.
ПАЛЯС: „Революція сміху“ (в гол. ролі Шерлі Темпл).
ПАН: „Збещещена“, „1002 ніч“ із Мозжухіном.
ПАСАЖ: „Двійник“, (Кен Мейнард) і ревія.
РАЙ: „Життя Генриха VIII“.
СВІТ: „Пісня пісень“, „Година з тобою“.
СОНЦЕ: „Син джунглів“.
СТИЛЕВЕ: „Піднебесні птахи“; ревія „Що у снігу пищить“.
УПХА: „Пригода опівночі“ та ревія.
ХИМЕРА: „Тигр убивник“.

Закордонне радіо.

Субота, 15. грудня 1934.

Відень (506,8) 18·05 Пісоньки, 19·05 Вок. муз. концерт, **Братислава** (298,8) 17·25 Есп. й аргентинські пісні, 21·05 „Паризьке життя“ оп. Офенбаха, **Кошиці** (259,1) 17·45 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 11·05 15·55 Сальон. й легка муз., 17·05 Спів, **Прага II.** (249,2) 14·30 Нар. пісні, **Париж** (1648) 21·00 Пісоньки муз., **Штрасбург** (349,2) 18·00 Симф. концерт, 21·30 „Сонопре 100%“ оп. Шадаля, **Барсельона** (293,5) 22·30, 23·00 Спів, фортепян, **Мадрид** (274) 19·20 Симф. концерт, **Атльона** (531) 20·30 „Аїда“ оп. Вердія, **Білгород** (437,3) 16·30 Пісоньки, **Берлін** (356,7) 18·20 „Дер церброхене Копф“ песа Бергенгріна, 19·00 Скрипка, **Гамбург** (331,9) 16·00 Оп. і оперетковa музика, **Гайльсберг** (291) 19·30 Спів, **Ляйпціґ** (382,2) 16·00 Оп. музика, **Будапешт** (550,5) 13·30 Тріо, 17·40, 18·20 Музика, 19·45 Пісні, **Міляно** (368,6) 20·45 „Адіо Джовінецa“ оп. Петріна, **Рим** (420,8) 13·05 Легка музика, 20·45 „Приятель Фріц“ ком. оп. Масканія.

Неділя, 16. грудня 1934.

Відень (506,8) 11·00, 19·20 Симф. концерт, 15·45 Квартет Е-моль Бетовена, 20·30 Муз. всячина. **Братислава** (298,8) 8·30, 16·00, 19·55 Концерт. **Прага** (470,2) 10·00 Камер. муз., 15·35 Спів, 20·00 Симф. концерт, **Париж** (1648) 18·30 Симф. концерт, 21·00 Фестіваль оп. муз., **Берлін** (356,7) 14·15 Фортепян на 4 руки, 16·00 Концерт, **Франкфурт** (251) 19·00 Розривковий концерт, **Гайльсберг** (291) 17·50 Спів, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 18·00 Нар. пісні, 19·00 Легка муз. на два форт. **Кельн** (455,9) 18·00 Ґренерові пісні, **Ляйпціґ** (382,2) 15·00 Камер. муз., **Бресляв** (315,8) 12·20 Концерт, **Будапешт** (550,5) 12·30 Симф. концерт, 18·15, 19·40 Сальон. музика, **Міляно** (368,6) 17·15 Танк. муз., 20·45 Вечір опер. **Рим** (420,8) 17·00 Симф. концерт, 20·45 Нар. вечір, 22·30 Танк. музика.

Львівське радіо.

Субота, 15. грудня 1934.

6·45 Ран. авд., 7·50, 22·00 Рекл. концерт, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорол. вісти, 12·05 Огляд преси, 12·10 Концерт, 13·00 Полудн. денник, 13·05 Пісоньки з гр. пл., 15·30 Експорт, 15·35 Біржа, 15·45 Найновіші гр. пл., 16·30 Театр Уяви: Переногa Завіші Чорного (для дітей Єске-Хоінського), 17·00 Роздача нагород міжнар. летунських турнірів і змагань за чашу Бенета, 17·25 Форт. тріо, 17·50 Радіо помагає батькам виховувати дітей, 18·00 В евр. Голівуді, 18·10 Культ. і мист. життя, 18·15 Сонати (скр., форт.), 18·45 Як працюємо, 19·00 Вок. концерт надкантора варш. синагоги в супр. форт., 19·20 Город Ревери — Станиславів, 19·30 Оп. фантазії з гр. пл., 19·50, 19·56 Спорт. вістки, 20·00 Легка музика (орх., форт.), 20·45 Веч. денник, 20·55 Як працюємо, 21·00 Концерт симф. орх., спів, 21·45 Сьогоднішний поет і літер. Люблин, 22·15 24·00 Танц. музика, 23·00 Комунікати, 23·05 Льожа Глумливців: Німецький гумор (Юл. Тувіма), 23·35 Сальон. муз. з гр. пл.

Неділя, 16. грудня 1934.

9·00 Сигнал часу, 9·05, 9·23, 9·40 Муз. з гр. пл., 10·00 Пісні Карловича з гр. пл., 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеор. вістки, 12·05 Сільна рерум, 12·10 Реперт. театрів, 12.15, 13·15 Муз. поранок (орх., форт.) у перерві ок. 13 год. „У пистівському монастирі на Долі Шлеську“, 14·00 Легка музика з гр. пл., 15·15 Твори на гармонію (сольо) з гр. пл., 15·35 Пісоньки хору Юранда (гр. пл.), 15·45 Лісова скринька, 15·00 Гутірка приятелів (із пов. Роговича: Спокуса в сумерку), 16·20 Скрипка, форт., 16·45 Загадки, 17·00 Нар. пісня (хор, Янішевський і Яновський, тенор), Нові книжки, 18·00 Театр Уяви: „При домі“ Равди Авергайнера, Гельтая, Реслера, 18·45 Польська молодь на еміграції при кінці 19. стол.; 19·00 Трансм. орг. концерту з Аквізграну (нім. і флям. композитори XV. і XVI. ст.), 19·35 Танґерові пісні з фільми „Мрії кохання“ (гр. пл.), 19·45 Актуальний фейл., 20·00 Польські мельодії, танки (орх., хор дівчат), 20·30 Беседа муз. у вик. 3-х фортепянів (гр. пл.), 20·45 Веч. денник, 20·55 Як працюємо, 21·00 На веселій льв. хвилі, 21·30 Спорт. вістки, 21·45 Почт.-техн. скринька. 22·00 Реклям. концерт, 22·15 Гутірка про податки, 22·30 Концерт, джез. орх., 2 форт., спів, 23·05 Танк. музика.

БІРЖА.

ГРОШІ

Долар у Львові у приватних оборотах 5·28·50 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 26·20, Париж 34·93·50, Берлін 212·65, Ціріх 171·53, Голяндія 358·25, Прага 22·12, Італія 45·31, Нюйорк кабель 5·30 1/8, Нюйорк чеки без трансакцій.

Золото: Долари 8·91—8·93, Франки фр. 34·20—34·60 Дукати 81·50—82·00, Корони 35·80—36·30, Рублі 45·50—46·30.

Срібло: Корони 0·30, рублі 1·20, фльорени 0·70.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 14. грудня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового	2·60 зол.
1 л. молока	0·17 „
1 л. сметани	0·60 „
1 к. яєць	4·10 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 25 сот.

Тенденція на масло вичікуюча, на молоко, сметану і яйця знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що в грудні ц. р. платить до відкликання своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С.“ у Львові (вул. Б. Глованького 23):

Курочки молоді	І. кл.	за 1 кг.	0·93 зол.
Когутики мол.	І. „	„	0·85 „
Качки	І. „	„	0·85 „
Пантарки	І. „	„	1·— „

Індиків і гусей не приймає. Також не приймає курей, качок і пантарок II. кл.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
„ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0·60
„ на першій сторінці	„ 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„ 0·10
шукаючі праці	„ 0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 480·—
„ „ 1/2	„ 250·—
„ „ 1/4	„ 130·—
„ „ 1/8	„ 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.